

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Structuurvisie Buitengebied Dalfsen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

24 april 2012 / rapportnummer 2490-74

1. Oordeel over het MER

De gemeente Dalfsen werkt aan een Structuurvisie voor het buitengebied. Voor de Structuurvisie wordt een plan-m.e.r.-procedure doorlopen omdat de visie kaderstellend is voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten en deze activiteiten mogelijk effecten hebben op Natura 2000-gebieden. Het milieueffectrapport dient ter onderbouwing van de besluitvorming over de Structuurvisie. Bevoegd gezag in deze procedure is de gemeenteraad van Dalfsen, het college van burgemeester en wethouders is initiatiefnemer.

De Commissie voor de m.e.r. (verder de Commissie)¹ vindt dat het milieueffectrapport (MER) over het algemeen voldoende aansluit bij abstractieniveau van het de Structuurvisie. In de Structuurvisie is het nagestreefde ruimtelijke beeld globaal uitgewerkt. Per deelgebied is aan de hand van het MER op hoofdlijnen aangegeven welke ontwikkelingsrichting per functie passend wordt geacht door middel van een score op de alternatieven 'aantrekkelijk landschap' versus 'economisch vitaal'. De Commissie is van mening dat het aspect landschap met deze methode goed is uitgewerkt in het MER.

De Commissie heeft getoetst of het MER de informatie bevat om een besluit te kunnen nemen over de Structuurvisie. Een knelpunt is het ontbreken van een Passende beoordeling

Omdat het MER niet voldoet aan de vereisten voor een Passende beoordeling, is de Commissie van oordeel dat niet alle essentiële informatie voor besluitvorming aanwezig is.

Passende beoordeling

In het MER wordt geconcludeerd dat niet kan worden uitgesloten dat het voornemen significant negatieve gevolgen heeft op de omringende Natura 2000-gebieden. In het MER moet daarom een Passende beoordeling worden opgenomen. De informatie in het MER voldoet niet aan de vereisten van een Passende beoordeling op structuurvisie niveau, omdat niet aanneemelijk is gemaakt dat er alternatieven en/of effectieve maatregelen mogelijk zijn die aantasting van natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden kunnen voorkomen.

In het volgende hoofdstuk wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht. In hoofdstuk 3 geeft de Commissie nog een aantal aanbevelingen voor de vervolgbesluitvorming:

- beschrijving voorgenomen activiteit;
- referentiesituatie;
- windturbines;
- detailniveau beschrijving milieueffecten.

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Adviezen Commissie'.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Passende beoordeling

In het MER wordt geconcludeerd dat niet kan worden uitgesloten dat het voornemen significant negatieve gevolgen heeft op de omringende Natura 2000-gebieden. In het MER moet daarom een Passende beoordeling worden opgenomen.² In het MER is voor een deel de informatie aanwezig die van belang is voor de Passende beoordeling maar deze informatie is nog niet volledig voor de besluitvorming over de Structuurvisie.

In het MER/de Passende beoordeling moet aannemelijk worden gemaakt dat het voornemen past binnen de kaders van de Natuurbeschermingswet. Deze conclusie kan op basis van de beschikbare informatie nog niet worden getrokken.

Geef daarom in de Passende beoordeling op hoofdlijnen aan of er alternatieven en/of effectieve maatregelen mogelijk zijn die aantasting van natuurlijke kenmerken kunnen voorkomen. De Commissie geeft als suggestie om na te gaan of een alternatief met verdergaande zonerings/ inperking van de mogelijkheden voor de uitbreiding van veehouderij aantasting van natuurlijke kenmerken kan voorkomen. Verder wijst de Commissie er op dat in het gebied mogelijk niet (meer) gebruikte vergunningen zijn, die mogelijk opnieuw als onderdeel van het voornemen worden meegenomen (zie ook paragraaf 3.1. van dit advies). Onderzoek of een opschoning van het vergunningenbestand kan het voornemen dan verkleinen.

Indien alternatieven en/ of maatregelen onvoldoende soelaas bieden om aantasting van natuurlijke kenmerken te voorkomen dan adviseert de Commissie op basis van expert judgement een doorkijk te geven of de zogenaamde ADC-toets³ met succes kan worden doorlopen.⁴

De Passende beoordeling voor de Structuurvisie mag kwalitatief van aard zijn. Een in detail uitgewerkte Passende beoordeling is later nodig bij het vaststellen van het bestemmingsplan.

De Commissie adviseert om een Passende beoordeling op te stellen. Onderzoek hierin op hoofdlijnen of er effectieve alternatieven/ maatregelen mogelijk zijn die de aantasting van natuurlijke kenmerken kunnen voorkomen. De Commissie adviseert deze informatie te betrekken bij de besluitvorming over de Structuurvisie.

² Zie ook factsheet “Stikstof in de Passende beoordeling”.

³ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

⁴ Art. 19g en 19h, Natuurbeschermingswet 1998.

3. Overige opmerkingen met aanbevelingen

De opmerkingen in het verdere advies hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen. De Commissie wil graag met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming over het bestemmingsplan buitengebied.⁵

3.1 Beschrijving voorgenomen activiteit

In het MER voor de Structuurvisie zijn de mogelijke activiteiten op hoog abstractieniveau beschreven. Dit is voldoende voor het MER voor de Structuurvisie maar niet voor het MER voor het bestemmingsplan. In het MER voor het bestemmingsplan moet worden beschreven hoeveel ontwikkelruimte (aantallen en hectares) het bestemmingsplan maximaal gaat en kan bieden aan activiteiten die aanzienlijk milieugevolgen kunnen hebben – al dan niet in cumulatie met elkaar. Het gaat daarbij niet alleen om veehouderij maar ook om bijvoorbeeld ook om (verblijfs)recreatie en mestverwerking en –bewerking. De ontwikkelingsmogelijkheden op basis van flexibiliteitsbepalingen (wijzigingsbevoegdheden, ontheffingen en vrijstellingen) moeten ook worden meegenomen bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit. De Commissie hanteert hierin de basisregel dat alles waarover (opnieuw) een besluit kan worden genomen onderdeel is van het voornemen.

3.2 Referentiesituatie

De (milieueffecten van de) huidige situatie plus de autonome ontwikkeling vormen gezamenlijk de referentiesituatie voor het MER, waarmee het voornemen en de alternatieven vergeleken moeten worden. De Commissie is van oordeel dat in het MER voor de Structuurvisie een globaal maar voldoende beeld is gegeven van de referentiesituatie. Bij het MER voor het bestemmingsplan zal de referentiesituatie veel preciezer beschreven moeten worden. De autonome ontwikkeling bestaat uit toekomstige *zekere* ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied (zie ook paragraaf 3.1 van dit advies).

3.3 Windturbines

Het MER moet zich richten op activiteiten die aanzienlijk milieugevolgen kunnen hebben – al dan niet in cumulatie met elkaar. In de Structuurvisie wordt aangegeven dat windturbines mogelijk zijn in het veenontginningslandschap. Aangegeven wordt dat de gemeente op termijn ruimte wil bieden aan de plaatsing van drie extra windturbines langs de spoorlijn Zwolle–Meppel. Ook wordt in de Structuurvisie bij een aantal deelgebieden aangegeven dat plaatsing van windturbines niet geschikt is vanwege landschappelijke karakteristieken.

⁵ Zie ook factsheet “M.e.r. bij bestemmingsplannen buitengebied”.

Windturbines kunnen mogelijk aanzienlijk milieugevolgen hebben⁶. In het MER is niet op deze activiteit ingegaan. Bij een MER voor een Structuurvisie is het van belang dat minimaal een onderbouwing van de locatie van het zoekgebied worden gegeven uit het oogpunt van milieu. In 2009 is een milieueffectrapport opgesteld voor de windparken Tolhuislanden en Nieuwleusen–west⁷ waarbij een onderbouwing is gegeven van de locatie. De Commissie is van mening dat dit MER voldoende informatie bevat voor de locatieonderbouwing indien het gaat om maximaal drie windturbines in aansluiting op de windturbines Nieuwleusen. Indien de genoemde drie windturbines daadwerkelijk mogelijk zullen worden gemaakt in een bestemmingsplan dan zal de effectbeschrijving veel gedetailleerder moeten zijn, zie ook de volgende paragraaf van dit advies.

3.4 Detailniveau effectbeschrijving

De effectbeschrijving in het MER voor de Structuurvisie heeft een hoog abstractieniveau. Dit is voldoende voor het MER voor de Structuurvisie, zie wel de opmerking over de Passende beoordeling in hoofdstuk 2 van dit advies. De effectbeschrijving in het MER voor het bestemmingsplan moet gedetailleerder. Voor milieuaspecten waarvan de gevolgen naar verwachting ver onder de grenswaarden blijven, is een globale en kwalitatieve effectbeschrijving voldoende. Bij (mogelijke) knelpunten (zoals bij de depositie van verzurende en vermestende stoffen en recreatiedruk op kwetsbare natuur) moeten de effecten zoveel mogelijk kwantitatief worden beschreven.

⁶ Windparken (gedefinieerd als ten minste drie windturbines) met een vermogen vanaf 15 megawatt of van 10 of meer turbines zijn m.e.r.-beoordelingsplichtig.

⁷ Milieueffectrapport Windparken Tolhuislanden en Nieuwleusen–west, gemeente Zwolle, 11 september 2009.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van Burgemeester en wethouder van de gemeente Dalfsen

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Dalfsen

Besluit: vaststellen Structuurvisie

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C/D 14.0, D 09.0 en D 10.1
plan-m.e.r. vanwege Passende beoordeling

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: Kernpunten van De Dalfser Marskramer: 9 november 2010;
ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 10 november t/m 7 december 2010;
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 8 november 2010;
advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 18 januari 2011;
kennisgeving MER in de "DalfserMarskramer" van 14 februari 2012;
ter inzage legging MER: 15 februari t/m 27 maart 2012;
aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 15 februari 2012;
toetsingsadvies uitgebracht: 24 april 2012.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ir. S. Bokma

Ir. W.H.A.M. Keijsers

Drs. Y.J. van Manen

Drs. J.P. Siedsma (werkgroepsecretaris)

M.A.J. van der Tas (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Ontwerp Structuurvisie Buitengebied, gemeente Dalfsen, 6 februari 2012;
- PlanMER Structuurvisie Buitengebied, gemeente Dalfsen, 6 februari 2012;
- Samenvatting PlanMER Structuurvisie Buitengebied, gemeente Dalfsen, 6 februari 2012;
- Milieueffectrapport Windparken Tolhuislanden en Nieuwleusen-west, gemeente Zwolle, 11 september 2009.

De Commissie heeft kennis genomen van 12 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 28 maart 2012 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Structuurvisie Buitengebied Dalfsen

ISBN: 978-90-421-3483-6

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht
T 030 - 234 76 66
F 030 - 233 12 95
E mer@eia.nl
w www.commissiemer.nl

